

KANOET CONTRA KOKKEL.

Op blz. 789 van het Corr.bl. stond een bericht over een kanoetstrandloper "die de dood vond doordat zijn snavel beklemd raakte tussen de schelphelften van een kokkel". Dit drama prikkelde mijn verbeelding. Als een vogel in een "open" kokkel pikt, en de kokkel klapt zijn kleppen toe, dan zijn er twee in doodsnood, n.l. de

vogel die door de hinderlijke prothese niet meer eten en drinken kan, en de kokkel, die, buiten zijn element gekomen, met uitdroging bedreigd wordt. Een afschuwelijke tragedie. Beide dieren zijn in een dwangpositie geraakt en van aartsvijanden tot lotgenoten geworden. Op de vraag, wie het in zo'n competitie van uithoudingsvermogen winnen zal, ben ik persoonlijk geneigd, de vogel een grotere kans te geven. Blijkbaar is dit dus niet altijd het geval. Men vergeet evenwel niet, dat een kokkel die een vogel naar het leven staat, eerder publiciteit in de biologische vakpers krijgt, dan een vogel die een kokkel doodt, iets wat stellig veel vaker voorkomt.

De waarneming van de gedode kanoetstrandloper staat overigens niet alleen. In het lezenswaardige boekje "The dispersal of shells", door Harry W. Kew (1893), wordt een hele reeks gevallen opgesomd van tweekleppigen die zich aan de ledematen van waadvogels vastgehecht hadden. Zo bijvoorbeeld dat van een bonte strandloper die een kokkel ter grootte van een hazelnoot aan zijn snavelpunt had. Het dier deed, aldus Kew, wanhopige poging om zich ervan te bevrijden. Het vloog op en viel weer neer, schudde heftig met zijn kop, en bleef ten slotte met gespreide vleugels uitgeput en hijgend op het strand liggen. Een andere bonte strandloper, eveneens met een kokkel aan zijn snavel, werd in 1884 dood aan de kust van Yorkshire aangetroffen. Misschien zijn deze vogels niet eens door honger of dorst, doch in de eerste plaats door uitputting als gevolg van energieverspilling omgekomen. Dat echter zelfs kleine vogels niet volkomen geïmmobiliseerd behoeven te zijn in dergelijke benarde omstandigheden, blijkt uit een "bekokkelde" strandloper die in zijn, overigens moeizame vlucht, werd neergeschoten.

De lezers van het ornithologische blad "Limosa", waaraan het bericht over de kanoetstrandloper ontleend was; hebben uiteraard het meest aandacht voor het lot van de vogel. Wij als orthodoxe malacologen dienen echter in de eerste plaats mee te voelen met de kokkel. Onze vraag is: welke kans heeft de kokkel; zo'n hachelijk avontuur te overleven? Met andere woorden: hoe lang zullen zijn sluitspiereu sterker zijn dan de antagonistische kracht van zijn eigen ligament? Hoe lang houdt een aan een "snavel" geklemde kokkel het buiten zijn element uit?

Wie in de kuststreek kan daar iets meer over vertellen?

J.G.J. Kuiper.